

καταλάβῃ τὸν μέγαν τοῦτον χώρον, ὃν κατέχει τὸ Ἀσκληπίειον ἀπηρτισμένον. Ἀλλὰ λαϊκὴ λατρεία σημαίνει λατρείαν καὶ ἔγκρισιν «τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου», ὡς θέλει ὁ Λάμπων (στ. 56), ὥστε, ἂν ἐν ἀρχῇ ὁ Ἀσκληπιὸς κατεπάτησε ξένα οἰκόπεδα, ἡ ἐγκατάστασίς του ὅμως πάντως ἐνομιμοποιήθη ποτέ, ἴσως ἀμέσως τῷ 419/8, ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπεξετάθη ἔπειτα πρὸς ἀνατολάς.

Τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ Πελαργικοῦ, ἐλλειπούσης πάσης ἀντιθέτου μαρτυρίας, πρέπει νὰ παρέμεινε κτῆμα τῶν Ἐλευσινίων θεῶν. Ἀλλ' ἡ κυριότης τούτων φαίνεται ὅτι ὕστερον εἶχε τρωθῆ ἑπανελημμένως. Ἄν ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἴπωμεν, ἐν τίνι δικαιώματι ἐκτίσθη ποτέ τὸ ὑπὲρ τὸ Ὠδεῖον τοῦ Ἡρόδου οἰκοδόμημα οὗ τὰ λείψανα ἐνομιζόντο μέχρι πρὸ εἰκοσαετίας περίπου ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Νικίου, αὐτὸ ὅμως τὸ Ὠδεῖον, καταλαβὸν χώρον τοῦ Πελαργικοῦ, εἶναι ἀπίθανον, ὅτι ἔπραξε τοῦτο ἄκοντος τοῦ δήμου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ.—Περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος τοῦ πριμικηρίου, ὑπὸ *K. M. Πάλλη*.

Πριμικῆριοι καλοῦνται οἱ προϊστάμενοι τάξεώς τινος τῶν τῆς ἐπισκοπικῆς ἐκκλησίας ὑπουργούντων, ὡς τῶν ἀναγνωστῶν, νοταρίων, ταβουλάρων, κλπ. Οὕτως ἐν τῇ κβ' νεαρᾷ τοῦ Ἡρακλείου¹ ἀναγιγνώσκομεν «μηδεὸς ἐτέρου πλὴν τῶν ἐν ἐκάστῳ τάγματι λεγομένων πριμικηρίων». Πριμικῆριοι ἐκαλοῦντο καὶ οἱ μάντις. Οὕτω κατὰ τὸ εἰς τὸν κανόνα ζα' τῆς ἐν Τρούλλῳ οἰκουμενικῆς συνόδου ὑπόμνημα τοῦ Βαλσαμῶνος ἐν Συντ. τόμ. Β' σ. 444 «Ἐκατόνταρχοί εἰσιν οἱ παρ' ἡμῶν λεγόμενοι πριμικῆριοι ἧσαν δὲ τὸ παλαιὸν ἄνθρωποι γηραλέοι, φρονημώτεροι δῆθεν, καὶ κατὰ συμβουλήν τῶν λοιπῶν ὑπερφέροντες, οἵτινες διὰ τοιούτων μυσαρῶν ἐργασιῶν τοὺς ἀπλουστέρους πλανῶντες, ὡς ψευδόθει ἐσεβάζοντο».

Ἐν τῇ Δύσει ὁ πριμικῆριος² ἦτο ὁ προϊστάμενος τοῦ ὑποδεστέρου κλήρου ἀπὸ τοῦ ὑποδιακόνου καὶ κάτω. Ὁ κανὼν 10 τῆς ἰσπανικῆς ἐν Ἡμερίτῃ (Emerita, Merida) ἐπαρχιακῆς συνόδου ἔτ. 666 ὥρισεν ὅτι οἱ ἐπίσκοποι ὄφειλον νὰ ἔχωσιν ἐν τῷ ἑαυτῶν καθεδρικῷ ναῷ ἀρχιεπισβύτερον, ἀρχιδιάκονον καὶ πριμικῆριον.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικηρίου ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἀνατολῆς οὐ μόνον

* Ἐξήγησις συντεταμημένων λέξεων.

A. D.=Acta et diplomata graeca medii aevi, edid. Miclosich et Müller.

Σύντ.=Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων, ἐκδ. Γ. Α. Πάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ.

¹ Jus Graeco-Romanum, edit. Zachariae a Lingenthal, III. 35.

² Primicerius ἢ καὶ primicerus.

ἐν τῷ κλίματι τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις αὐτοκεφάλαις ἐκκλησίαις, ὡς λ. χ. ἐν τῇ τῆς Κύπρου¹.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὄφρϊκιον τοῦ πριμικηρίου ἀφορᾷ·

I. εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑμνωδίαν. Τὸ ἀξίωμα τῶν πριμικηρίων, δύο συνήθως, 1^{ov}) ἐπέβαλλεν αὐτοῖς τὸ καθῆκον τοῦ ψάλλειν μετὰ τῶν δομεστίκων καὶ τοῦ πρωτοψάλτου. 2^{ov}) Καταλέγεται ἐν τῷ εὐωνύμῳ χορῷ ὑπὸ τοῦ ἐν τόμῳ Ε' τοῦ Συντάγματος ἱερῶν κανόνων σ. 534 ὑποσημ. καταλόγου ἐν τῇ τρίτῃ πεντάδι, τῇ τάξει πρῶτον, ὑπὸ δὲ τοῦ Μ. Εὐχολογίου ὡσαύτως τῇ τάξει ἐνδέκατον.

II. Εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀναγνώσεις. Τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικηρίου τῶν ἀναγνωστῶν ἢ ἀρχιαναγνώστου². 1^{ov}) παρεῖχε τῷ κατόχῳ αὐτοῦ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προΐσταται τῶν λοιπῶν ἀναγνωστῶν. 2^{ov}) Καταλέγεται ὑπὸ Κωδίνου τοῦ Κουροπαλάτου περὶ τῶν ὄφρϊκιῶν τῆς Μ. Ἐκκλησίας³ ἐν τῇ ὀγδόῃ πεντάδι, τῇ τάξει πρῶτον. 3^{ov}) Ἐδίδοτο ἀναγνώσταις⁴. 4^{ov}) Ἀπαντᾷ οὐ μόνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως⁵, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις μητροπόλεσιν, ὡς λ. χ. τῇ Δυρραχίου⁶.

III. Εἰς τὰ τοῦ ἐπισκοπικοῦ γραφείου καὶ εἰς τὰ τῶν δικαιοπραξιῶν καθόλου ἔγγραφα. Τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικηρίου τῶν πατριαρχικῶν ἢ ἐπισκοπικῶν ταβουλαρίων. 1^{ov}) καταλέγεται ὑπὸ μὲν Κωδίνου τοῦ Κουροπαλάτου περὶ τῶν ὄφρϊκιῶν τῆς Μ. ἐκκλησίας⁷ ἐν τῇ ζ' πεντάδι, τῇ τάξει τέταρτον, ὑπὸ δὲ τοῦ β' καταλόγου τοῦ ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἐκδόσ. Γοάρου ἐν τῇ ζ' πεντάδι τῇ τάξει πρῶτον, ὑπὸ Ματθαίου δὲ τοῦ μοναχοῦ περὶ τῶν ὄφρϊκιῶν τῆς Μ. ἐκκλησίας⁸ ἐν τῇ ζ' πεντάδι τῇ τάξει τέταρτον. 2^{ov}) Ἐπέβαλλε τὸ καθῆκον· Α') τοῦ γράφειν καὶ ὑπογράφειν τὰ εἰς δικαιοπραξίας

¹ Οὔτω ἐν τῇ Κυπριακῇ ἐκκλησίᾳ ἀπαντᾷ λ. χ. ἡ ὑπογραφή τοῦ πριμικηρίου Χριστοδούλου ἐν τῇ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1810 πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη ἀναφορᾷ Κυπρίων κλήρου καὶ λαοῦ. Ὅρα Πατριαρχικῶν ἐγγράφων ἔκδ. Κ. Δελικάνη, τόμ. Β', σ. 604. Ὅτι ὅμως καὶ ἀρχαιότερον ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Κύπρου τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικηρίου δύναται νὰ λογισθῇ βέβαιον.

² Ὅρα λ. χ. ιδ' τῆς δ' οἰκουμενικῆς συνόδου Hardouin, II. 580.

³ Σύντ. τόμ. Ε' σ. 533.

⁴ Ὅρα τὴν πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Δυρραχίου Κωνσταντῖνον τὸν Καβάσιλαν ἀπόκρισιν τοῦ ἐπισκόπου Κίτρους Ἰωάννου ἐν Σύντ. τόμ. Ε' σ. 410.

⁵ Ὅρα τὴν ἀπὸ 12 Μαΐου 1371 συνοδικὴν ἀπόφασιν τοῦ πατριάρχου Φιλοθέου τοῦ Α' ἐν Acta Patriarchatus Constantinopolitani, τόμ. Α', 547.

⁶ Οὔτω λ. χ. τὸ ἀπὸ 1246 πρατῆριον ἔγγραφο ὑπέγραψεν ὡς μάρτυς καὶ ὁ ἐν τῇ μητροπόλει Δυρραχίου πριμικηρίος τῶν ἀναγνωστῶν Νικόλαος ὁ Περεγρίνος. Ὅρα *Byzantinische Zeitschrift*, 14, 1905, σ. 571.

⁷ Σύντ., τόμ. Ε', σ. 533.

⁸ Σύντ. τόμ. Ε' σ. 540.

ἀφορῶντα γράμματα, ὡς ἐκδοτήρια¹, πρατήρια², διαθήκας (διαθηκῶα γράμματα³) γράμματα προσενέξεως⁴, κρίσιμα γράμματα⁵. Β') Τοῦ γράφειν ὁμολογίας καὶ καθόλου ὑποσχέσεις μοναχῶν⁶. Γ') Τοῦ ἐρμηνεύειν τὰ εἰς δικαιοπραξίας ἀφορῶντα ἔγγραφα, ὅπερ καὶ δηλοῦται ἐνίοτε ἐν αὐτοῖς ῥητῶς⁷. Δ') Τοῦ ὑπογράφειν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα μάρτυρος τὰ εἰς δικαιοπραξίας ἀφορῶντα ἔγγραφα, εἴτε α') αὐτὸν μόνον⁸ εἴτε β') μετ' ἄλλων ἐκκλησιαστικῶ ἀξιώματι τετιμημένων κληρικῶν⁹. Ε') Τοῦ ὑπογράφειν μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἄλλων ἀξιώμασιν ἐκκλησιαστικοῖς τετιμημένων κληρικῶν πατριαρχικὰ συνοδικὰ γράμματα¹⁰.

¹ Ὅτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Ἰωάννης ὁ Καμπάνης ἔγραψε καὶ ὑπέγραψε τὸ ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1230 ἐκδοτήριον (Α. Δ. IV. 51), Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης τὸ ἀχρονολόγητον ἐκδοτήριον (αὐτ. 98), τὸ ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1280 ἐκδοτήριον (αὐτ. 178).

² Ὅτω λ. χ. ἔγραψαν καὶ ὑπέγραψαν ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης τὰ πρατήρια ἀπὸ Ἰανουαρίου 1274 (Α. Δ., IV, 96), ἀπὸ Μαρτίου 1279 (αὐτ. 137), ἀπὸ Ἀπριλίου 1281 (αὐτ. 136), ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου 1281 (αὐτ. 123-124), ἀπὸ Ἰανουαρίου 1283 (αὐτ. 132), ἀπὸ Μαρτίου 1283 (αὐτ. 131), ἀπὸ Νοεμβρίου 1283 (αὐτ. 101), ἐν τῇ μητροπόλει Μελενίκου ὁ Μανουὴλ τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1355 (Actes de Chilandar, ἐν Παραρτήματι τοῦ IZ' τόμου (1911) τῶν *Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως*, σ. 303).

³ Ὅτως ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης γράψας ὑπέγραψε τὸ διαθηκῶν γράμμα ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1281. Α. Δ. IV. 113.

⁴ Ὅτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης γράψας ὑπέγραψε τὰ γράμματα προσενέξεως ἀπὸ Νοεμβρίου 1281 (Α. Δ. IV. 99) καὶ ἀπὸ Φεβρουαρίου 1291 (αὐτ. 141).

⁵ Ὅτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης ὑπέγραψε τὰ ἀχρονολόγητα κρίσιμα γράμματα. Ὅρα Α. Δ. IV. 94 καὶ 129.

⁶ Ὅτω λ. χ. ἐν Κύπρῳ ὁ πριμικήριος τῶν ταβουλαρίων Κωνσταντῖνος ὁ Ἀναγνώστης γράψας καὶ μαρτυρήσας ὑπέγραψε τὸ ἀπὸ Ἀπριλίου τοῦ ἔτους εφξξ' ὑπὲρ τῆς μονῆς Μαχαίρα ὁμολογον τοῦ μοναχοῦ Νεῖλου. Ὅρα ἐν *Νέῳ Ἑλληνομνήμονι*, 15, σ. 154-155, καὶ 16, σ. 35, σημ. 1.

⁷ Ὅτω λ. χ. ἐν τῷ ἀπὸ Μαρτίου 1301 πρατηρίῳ γράμματι ἀναγιγνώσκομεν «τοῦ ἕφους ἐρμηνευθὲν παρὰ τοῦ ἐντιμοτάτου πριμικήριου τῶν ταβουλαρίων κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Καλυγοπούλου μητροπόλεως Σερραῶν». Ὅρα Actes d'Esphigmenou σ. 7 ἐν παραρτήματι τοῦ IB' τόμου τῶν *Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως*.

⁸ Ὅτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης Νικόλαος ὁ Φιλοκωνηγίτης ὡς μάρτυς ὑπέγραψε τὴν ἀπὸ Ἰουνίου 1285 διαθήκην Ὅρα Α. Δ. IV. 115.

⁹ Ὅτω τὴν ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1210 δωρεὰν συνυπέγραψεν ὡς μάρτυς ὁ πριμικήριος τῶν ταβουλαρίων τῆς μητροπόλεως Σμύρνης Κωνσταντῖνος ὁ Ξανθὸς (Α. Δ. IV. 121), τὴν ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1754 ὁμολογίαν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν χώραν Κονόμλατι τῆς ἐπαρχίας Καστορίας ὑπέγραψεν ὡς μάρτυς καὶ ὁ Μ. πριμικήριος Κωνσταντῖνος. Ὅρα Πατριαρχικῶν ἔγγραφων ἐκδ. Δελικάνη τόμ. Γ', σ. 881-883.

¹⁰ Ὅτω τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1624 πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα τὸ κυρῶσαν τὰ προνόμια καὶ καθόλου τὰ δικαιώματα τῆς ἐν Πάτμῳ μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὑπέγραψαν καὶ οἱ τῆς Μ. ἐκκλησίας πριμικήριοι, ὅτε μέγας καὶ ὁ πριμικήριος Δράκος. Ὅρα Α. Δ., VI. 296.

3^{ov}) Ἐδίδοτο ἔστιν ὅτε καὶ ἱερεῦσιν¹.

4^{ov}) Συμπῆρχεν ἐνίοτε καὶ μετ' ἄλλων ἀξιωμάτων. Οὕτως οἱ πριμικήριοι τῶν ταβουλαρίων ἐδύναντο νὰ ᾧσι τετιμημένοι καὶ δι' ἐτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος εἴτε Α') ἐνός, ὡς τοῦ τοῦ σκευοφύλακος², εἴτε Β') πλειόνων, ὡς τῶν τοῦ νομικοῦ καὶ σακελλίου³.

Πλὴν τοῦ πριμικήριου τῶν ταβουλαρίων ἀπαντᾷ καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικήριου καὶ ταβουλαρίου⁴.

5^{ov}) Προϊστάμενον εἶχεν ὁ πριμικήριος τῶν ταβουλαρίων τὸν τυχὸν ὑπάρχοντα πριμικήριον τῶν πριμικήριων τῶν ταβουλαρίων. Τὸ ἀξίωμα τοῦ πριμικήριου τῶν πριμικήριων τῶν ταβουλαρίων, Α') ἐπέβαλλεν ὡσαύτως τὸ καθήκον τοῦ γράφειν καὶ ὑπογράφειν τὰ εἰς δικαιοπραξίας ἀφορῶντα ἔγγραφα⁵. Β') Ἐδίδοτο ἔστιν ὅτε καὶ ἱερεῦσιν⁶. Γ') Ἐπετρέπετο νὰ συμπάρχη καὶ μεθ' ἐτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος, ὡς τοῦ τοῦ νομικοῦ⁷.

IV. Εἰς τὰ τῆς ἐν τῷ νᾶϞ εὐταξίας. Ὁ πριμικήριος τῶν εὐταξιῶν, καθήκον εἶχε λαμπραδοφορῶν νὰ καλῆ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸν ἀρχιερέα. Τοῦτο μαρτυρεῖται ἐν τῷ ἀπὸ 1655 συνοδικῷ γράμματι τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Παϊσίου τοῦ Α' πρὸς τὸν πατριάρχη Μοσχοβίας μεγάλης τε καὶ μικρᾶς Ρωσίας Νίκωνα⁸.

Ἐν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ ὁ ἀρχων πριμικήριος κατὰ τὰς ἐπισήμους τελετὰς ἔφερε τὸ χαζράνιον ἔχων ἐκατέρωθεν δύο εὐταξίας⁹. Ἀπαντᾷ δ' ἐν τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ πρὸς

¹ Οὕτω ἱερεῖς ἦσαν λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης οἱ πριμικήριοι τῶν ταβουλαρίων ἀρχομένου τοῦ ἱγ' αἰῶνος Κωνσταντίνος ὁ Ξανθός (Α. Δ. IV. 121) καὶ Ἰωάννης ὁ Καμπάνης, αὐτ. 51.

² Οὕτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης ἀρχομένου τοῦ ἱγ' αἰῶνος ὁ Κωνσταντίνος Ξανθός ἦν πριμικήριος τῶν ταβουλαρίων ἅμα δὲ καὶ σκευοφύλαξ. Ὅρα Α. Δ., IV, 121.

³ Οὕτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης κατὰ τὸν ἱγ' αἰῶνα ὁ πριμικήριος τῶν ταβουλαρίων Ἰωάννης ὁ Καμπάνης ἦν ἅμα καὶ νομικὸς καὶ σακελλίων. Ὅρα Α. Δ. IV, 51.

⁴ Οὕτω ἐν τῇ μητροπόλει Μελενίκου ὁ πριμικήριος καὶ ταβουλάριος ταύτης Μανουὴλ ὁ Ἀναγνώστης ἔγραψε καὶ ὑπέγραψε λ. χ. τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1355 πρατήριον, ὃ ὄρα ἐν Actes de Chilandar ἐν παραρτήματι τοῦ τόμου ΙΖ' (1911) τῶν Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως, σ. 305.

⁵ Οὕτω λ. χ. ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης τὸ ἀπὸ Ἀπριλίου 1272 πρατήριον. Ὅρα Α. Δ., IV, 165.

⁶ Οὕτω ἱερεὺς ἦν ὁ πριμικήριος τῶν πριμικήριων τῶν ταβουλαρίων ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης ὁ γράψας τὸ ἀπὸ Ἀπριλίου 1272 πρατήριον. Ὅρα Α. Δ. IV. 165.

⁷ Οὕτως ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης ὁ γράψας τὸ ἀπὸ Ἀπριλίου 1272 πρατήριον πριμικήριος τῶν πριμικήριων τῶν ταβουλαρίων ἦν ἅμα καὶ νομικὸς. Ὅρα Α. Δ., IV, 165.

⁸ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων ἐκδ. Κ. Δελικάνη, τόμ. Γ', σ. 56.

⁹ Οὕτω λ. χ. κατὰ τὸ πρόγραμμα τελετῆς ἐπὶ τῇ εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἀναρρήσει Γερμανοῦ τοῦ Ε' ἢ ἀπὸ Τοπχανὲ εἰς τὰ ἀνάκτορα συνοδία θὰ εἴπετο τοῦ τελετάρχου β' καπουκεχαγιά, θὰ ἤγειτο δὲ τοῦ πατριάρχου παρ' ἧ ὁ τεσριφατζῆς καὶ ὁ ἀρχων Μ. λογοθέτης. Ὅρα Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν, 33, 1913, σ. 42.

τῷ πριμικηρίῳ καὶ ὁ μέγας πριμικήριος ἄγνωστον ὅμως ἀπὸ τίνος ἐποχῆς¹. Ἐν πατριαρχικοῖς καὶ συνοδικοῖς γράμμασιν ἀπαντᾷ πρὸς τῇ ὑπογραφῇ τοῦ πριμικηρίου τῆς Μ. ἐκκλησίας καὶ ἡ τοῦ μεγάλου πριμικηρίου αὐτῆς².

Ἔστιν ὅτε ὁ μέγας πριμικήριος συνυπογράφων πατριαρχικὰ σιγίλλια ἐδήλωσεν ὅτι εἶχε τὴν γνώμην πατριάρχου τινός³.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΕΙΑ. Μεταβολαὶ συναρτήσῃ τοῦ χρόνου τῆς ἀγωγιμότητος τῶν κολλοειδῶν εἰς δύο διάφορα ἐπίπεδα, ὑπὸ *A. Παπαϊωάννου*. Ἄνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Ζέγγελη.

Τὰ φαινόμενα τῆς ἐπιστρώσεως τῶν κολλοειδῶν αἰωρημάτων (suspensions) διέπονται ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ὑψομετρικοῦ τύπου τοῦ Laplace-Perrin, ὅπου ὁ λόγος τῆς πυκνώσεως τῶν μικελίων εἰς δύο διάφορα ὕψη παρίσταται δι' ἐκθετικῆς ἐξισώσεως μὲ ἐκθέτην τὴν διαφορὰν ὕψους.

Ἄφ' ἐτέρου ἐκ τῶν πειραμάτων τῶν Duclaux, Audubert, κ. ἄ. ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει ἀγωγιμότης τῶν μικελίων πειραματικῶς διάφορος τῆς τοῦ κολλοειδοῦς διαλύματος.

Ἄναχωροῦντες ἐκ τῶν ἄνω γεγονότων τὰ ὁποῖα ἐκφράζομεν μαθηματικῶς μὲ τοὺς τύπους:

$$(1) \quad \frac{v_0}{v} = ke^v \text{ καὶ } \frac{d\lambda\delta}{d\lambda\mu} > 0 \quad (2)$$

ὅπου v_0 v = πύκνωσις τῶν μικελίων κατὰ λίτρον

v = διαφορὰ ὕψους

$\lambda\delta$ = ἀγωγιμότης τοῦ κολλοειδοῦς

$\lambda\mu$ = ἀγωγιμότης τῶν μικελίων

Ἐθέσαμεν ἐπὶ πλέον τὴν ὑπόθεσιν ὅτι: $\frac{d\lambda\mu}{dv} > 0$ τοῦτέστιν ὅτι ἡ ἀγωγιμότης τῶν μικελίων εἶναι αὐξουσα συνάρτησις τῆς πυκνώσεως αὐτῶν (ἐν ᾧ ἡ πρώτη δια-

¹ Οὕτω λ. χ. ἐν τῷ ἀπὸ Μαΐου 1387 δικαιωτηρίῳ γράμματι μνεία γίνεταί τοῦ μεγάλου πριμικηρίου, ἀλλ' ἄνευ ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὅρα Actes d'Esphigménou, σ. 42-43.

² Οὕτω ἐν τῷ ἀπὸ Ἰουνίου 1624 εἰς τὴν ἐν Πάτμῳ μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀφορῶντι πατριαρχικῷ συνοδικῷ σιγίλλιδει ἐπιβεβαιωτηρίῳ γράμματι ἀπαντᾷ πρὸς ταῖς λοιπαῖς ὑπογραφαῖς καὶ ἡ τοῦ μεγάλου πριμικηρίου τῆς Μ. ἐκκλησίας ὡς καὶ ἡ τοῦ πριμικηρίου αὐτῆς Δράκου. Α. Δ. VI 296.

³ Οὕτως ἐν τῷ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σημειώσει ἀπὸ Ἰουνίου 1624 πατριαρχικῷ σιγίλλιδι ὁ μέγας πριμικήριος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐδήλωσεν ὅτι εἶχε τὴν γνώμην τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας.